

καταχωρίσας ἀπὸ τὸ 1812 ἐν τῷ *Πολυγράφῳ* δύο τῶν ἐλεγείων τούτων μετὰ ἐπαινετικῶν λέξεων, ἐνεθάρρυνε τὸν Πιέρην νὰ ἀποπερατώσῃ τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν ἐξιστάλιν τοῦ φανταστικοῦ καὶ πολυμαθοῦς, ἂν καὶ ἐνίοτε ἰδιοτρόπου καὶ ἀπέμνου, αὐμβριανοῦ ἐλεγειογράφου.

Τῷ 1850-51 ἐδημοσιεύθησαν ὡσχύτως ἐν Φλωρεντίᾳ τὰ *Συγγράμματα* αὐτοῦ εἰς 4 τόμους, τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος καὶ ὁ δῶτος σχεδὸν ὁ δεύτερος (ἐὰν ἐξαίρεσωμεν ἐξ βιογραφίας τινῶν φίλων του) περιλαμβάνουσι τὴν αὐτοβιογραφίαν τοῦ Πιέρη, πόνημα ὅπερ, ἐὰν δὲν εὐχρεστῇ ἐνίοτε τὸν ἀναγνώστην διὰ τινὰς περιτολογίας, δὲν εἶναι ὅμως ἄνευ ἐνδιαφέροντος καὶ διὰ τὴν καλλιέπειν (ὡς διατείνεται καὶ ὁ Πολυδώρης), καὶ διὰ τὴν τάξιν μετ' ὧν συνετάγη καὶ διότι ὑποστηρίζονται καὶ παρηγοροῦνται μὲ παραγγέλματα καὶ παραδείγματα ἢ τε ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ ἠθικότης τῶν Γραμμάτων καὶ οἱ θεραπεύοντες αὐτὰ, καὶ τέλος διὰ περιστάσεις οὐκ ὀλίγας καὶ ἀνεκδότους τῶν δημοσίων γεγονότων, καὶ τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν ἰδιωτικῶν, πλὴν ἀφορώντων τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα ἅτινα ἀποτελοῦσι τὸ διανοητικώτερον ἐνὸς ἔθνους μέρος. » Προσθέτοντες δὲ ὅτι εἰς τὴν περὶ τῆς αὐτοβιογραφίας θέλει εὐρεῖ ἕκαστος τὴν εἰλικρινῆ περιγραφὴν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ συμπολίτου μας, ὀφείλομεν, καὶ τοι οὐχὶ ἐπιστήθιοι τῶν διεπόντων ἡμᾶς φίλοι, ἀλλὰ χάριν ἀμεροληψίας, νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι εἰς τὸ τελευταῖον αὐτῆς Βιβλίου, ἐνθα ὁ μακαρίτης λαλεῖ περὶ τῆς Ἑπτανήσου, νὰ μὲν ὑπάρχουσι πολλὰ λίαν ἀληθῆ, πλὴν ὑπάρχουσι συγχρόνως καὶ ὑπερβολαὶ καὶ ἐλλείψεις ἀκριβοῦς εἰς ἃς περιέπεσαν ὁ συγγραφεὺς ὠθηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδεαλλάκτου κατὰ τῆς Ἀγγλίας μίσους, καὶ ὑπὸ τινῶν οὐχὶ ἀδόλων πληροφοριῶν. Ὁ τρίτος τόμος περιέχει διάφορα πονημάτια μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰς πρὸς τοὺς φιλοξένους Ἱπ. Βουοναρώτην καὶ Ἰω. Γεραρδίνην *Ἐπιστολάς* περὶ τοῦ τῆς ἐξοχῆς ἔρωτος, καὶ τὸν *Διάλογον* περὶ τῆς κλασικῆς καὶ ῥωμαντικῆς *Γραμματολογίας*. Τὴν πρὸς τὸν Βουοναρώτην *Ἐπιστολήν* ὁ Πιέρης ἐνόμιζεν ὡς ἀριστούργημα, ὅπερ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, ἰσως διότι οὐδέποτε ἐνθερμοὶ ἐρασταὶ τῆς ἐξοχῆς ἐχρηματίσαμεν. Εἰς δὲ τὸν *Διάλογον* ὁ συγγραφεὺς δεικνύεται διάπυρος ὑπέρμαχος τῆς κλασικῆς σχολῆς, ὡς καὶ πάντοτε ὑπερῆξε, καὶ ἀσπονδος τῆς ῥωμαντικῆς ἐχθρός. Καὶ κατὰ τοῦτο ὀφείλομεν μέχρι τινὸς νὰ ὁμοφωνήσωμεν μετ' αὐτοῦ, καθότι καὶ ἡμεῖς διαζίζομεν ὅτι οἱ λαοὶ ἅπαντες οἱ τὰς παρὰ τοῦ Ἠλίου φιλούμενας χώρας οἰκοῦντες, καὶ ἰδίαιτέρως οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἴταλοί, οἱ ἐγκαυχώμενοι ἐπὶ τῇ κληρονομίᾳ ἣν κατέλιπον αὐτοῖς οἱ πρόγονοι, χρεωστοῦσι νὰ προσκολληθῶνται μᾶλλον εἰς τὰ τῶν κλασικῶν ἢ ῥωμαντικῶν, ἀρίωντες τὰς ὑπερβολὰς καὶ τὰς παραφοράς τοῦ τελευταίου εἰς τὰς ὁμίχλας καὶ τοὺς πάγους τῆς ἀκλήρου, οὕτως εἰπεῖν, Ἀρκτου. Τέλος εἰς τὸν πέταρτον τόμον ἀναγινώσκομεν τὴν ἰταλικὴν μετάφρασιν ἐξ ἐκ τῶν *Ἠθικῶν* τοῦ Σένεκα, καθ' ἣν εὐ-

δοκίμησεν ὁ Πιέρης, ὁ ἀδιαλείπτως μεγίστην ματαιότησιν συμπάθειαν ὑπὲρ τοῦ σφοῦ τούτου διδασκάλου τοῦ ἀχαρίστου Νέρωνος· προπέτι δὲ μεταγλωττισμένα 33 δημοτικὰ Ἔσματα τῆς Ἑλλάδος μετ' ἄλλων 26 Διστίχων, καὶ διάφορα πονημάτια, μὴ ἐσπερημένα εὐχερείας καὶ γλαφυρότητος.

Ἐκτὸς τούτων ὁ Πιέρης κατέλιπε καὶ ἄλλα ἀνεκδοτὰ, ἐν οἷς τὰ πολυτάμα αὐτοῦ Ἰπομνήματα, καὶ πολλὰ ἐκ τῶν ἱστορικῶν Μαθημάτων, τὰ ὁποῖα εἶχε παραδώσει κατὰ τὴν ἐν Πιτταύειᾳ καθηγησίαν. Τὰ χειρόγραφα τούτων ἐκληροδότησεν ὁ συμπολίτης μας διὰ τῆς διαθήκης του εἰς τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ βιβλιοθήκην βιβλιοθήκην, ὡς ἐδώρησε καὶ τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ εἰς τὴν πατρίδα του. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ τυπωθῶσι τὰ ἀνεκδοτὰ ταῦτα, ὧν τινῶν ἡ ἐκδοσις δύναται νὰ τιμήσῃ καὶ τὴν τοῦ μακαρίτου μνήμην, καὶ τὴν παραγαγεῖσαν αὐτὸν Κέρκυραν.

ΒΕΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ.

ΘΑΪΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ANNAMITIKOY ΚΡΑΤΟΥΣ.

(13^η φυλ. 183. σελ. 351. Τέλος.)

—ooo—

Τὰς λέμβους ἐλαύνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γυναῖκες, ὡς φαίνεται ἐπὶ τῇ παρατιθεμένῃ εἰκόνι· εἶναι δὲ αὐταὶ μεγάλαι, εὐρωστοὶ καὶ ἀρρενωποὶ, γυμνὸν ἔχουσαι τὸ σῶμα πλὴν τῆς ὀσφύος ὅθεν αἰωρῶσιν εἰδὸς τι *φουστανέλλα*.

Τὸ περιεργότερον τῶν ἐν τῷ Ἀνναμιτικῷ κράτει εἶναι τὰ λατομεῖα. Ἰδοὺ πῶς διηγείται τὰ περὶ αὐτῶν περιγραφητῆς τις, ἐπισκερθεὶς κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος·

« Λαβόντες τὴν ἄδειαν τῆς ἐξουσίας ἵνα ἐπισκερθῶμεν τοὺς μαρμαρίνους βράχους, ἐπεδιδάσθημεν εἰς δύο λέμβους τοῦ ἡμετέρου πλοίου. Καθύσον δὲ ἀνεπλέομεν τὸν ποταμὸν ἀπηντῶμεν παρὰ τὰς ὀχθὰς ἄλση κοκκοροινίκων ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἔκειντο αἱ γραφικαὶ καλύβαι τῶν Ἀνναμιτῶν. Ἦσαν δὲ τοσαῦται αἱ καμπαὶ καὶ τῶν δύο ὀχθῶν, ὥστε ἀδιακόπως περιστάνοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν νέα καὶ χαρίεντα ἀντικείμενα· ταῦτα δὲ ἐκάλουν ὅτι μᾶλλον τὸ πλῆθος τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παιδίων, τὸ συρρέον ἵνα θαυμάσῃ ἡμᾶς.

« Μετὰ δύο ὥρων πλοῦν ἐφθάσαμεν εἰς τοὺς βράχους.

« Τὸ θαῦμα τοῦτο τοῦ Ἀνναμιτικοῦ κράτους σύγκειται ἐκ πέντε ὁρέων μαρμαρίνων, ἀνακυπτόντων ἐκ μακροῦ ψαμμώδους πεδίου, κατακλυσθέντος πάλαι ὑπὸ τῆς θαλάσσης. Τὸ μέρος τὸ ὁποῖον διατρέχει τις ἕως οὗ φθάσῃ εἰς τοὺς πρόποδας τῶν βράχων, εἶναι μᾶλλον ξηρὸν καὶ ἐνδεὲς φυτῶν ἅμα ὅμως

ὡς ἀρχήσῃς ν' ἀναβῇς αὐτοῦς, καὶ σπήλαια, καὶ κρη-
μνοί, καὶ θέσεις ἀπότομοι, πάντα εἶναι κατάρυτα
ἀλλὰ καὶ τὰ σχήματα τῶν βράχων εἶναι παικίλα καὶ
περίεργα· αἱ πέτραι ἐνὸς αὐτῶν φαίνονται μικρόθεν
παριστάνουσαι ἱππότας ἐνόπλους τοῦ μεσαιῶνος κλί-
νοντας τὸ γόνυ ἐπὶ τέρων. Ἐρ' ἐνὸς δὲ τῶν ὀρέων
εἶναι κεχρογμένα τρισμέγιστα γράμματα κινεζικὰ
λέγοντα ὅτι ἐκκεῖ πάλαι ἐκεῖ ἤρχισταιον χρησι-
μεῖον ἀντὶ φάρου πρὸς τοὺς ἀλιεῖς καὶ τοὺς πειρατὰς
καταφύγοντας εἰς τὰ σπήλαια. Ἀνέβημεν δὲ εἰς τὴν
καὶ ξύλου. Περικυκλούμεθα δὲ ὑπὸ σμήνους περι-
εργων οἵτινες παρατήρουν τὸ ἐνδυμὴν ἡμῶν καὶ ἡτέ-
ρον ἡμᾶς πανταχόθεν. Πάντες δὲ οὗτοι μόλις ἐ-
κλύπτοντο διὰ μελαίνων χιτῶνων, καὶ ἵσταντο
τὴν μὲν ἀνωθεν τῶν κεφαλῶν οἱ δὲ πολὺ κατώτε-
ρον ἡμῶν. Ἐνίοτε διαβάνοντες ὑπὸ θύρας φυσικᾶς,
εἰσερχόμεθα εἰς εὐρυχωροτάτας αἰθούσας ἐκ μαρ-
μάρου, ὠραίζομενας πάντοτε ὑπὸ φυτῶν ἀνθηστε-
ρῶν καὶ δένδρων ἀειθαλῶν. Τὸ ἐπαγωγότερον ὅμως
πάντων τῶν θεαμάτων ὑπῆρξε τὸ ἐφεξῆς:

Γυνὴ ἐλαύρουσα λίμβον.

ὅρος τοῦτο διὰ κλίμακος λελαξευμένης ἐπὶ τῶν βρά-
χων αὐτοῦ, καὶ περιστοιχιζομένης ὑπὸ πλήθους φυ-
τῶν καὶ ἀνθῶν. Ἀνωθεν τῆς κλίμακος κατασκευάσθη
θύρα ἐπιγραφὴν ἔχουσα κινεζικὴν. Ἐπειδὴ δὲ ἀνα-
βαίνοντες ἀπηυδῆσαμεν, ἐκαθήσαμεν εἰς θρακίαν λελα-
ξευμένα μεταξὺ φυτῶν, καὶ ἐθχυμάζομεν τὸ πρὸ τῶν
ὀφθαλμῶν ἡμῶν μεγαλοπρεπὲς θέαμα. Ἐκεῖ καὶ θά-
λασσα καὶ νῆσοι καὶ ποταμοὶ καὶ ὄρη καὶ λίμναι καὶ
δένδρα καὶ οὐρανὸς πορφυροῦς, πράσινος καὶ ἰώδης,
ἀναγγέλλων καταγιγίδια καὶ τρικουμίσιν.

Ἡ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, μεταξὺ βράχων
καὶ ἀνθῶν, καὶ ὑπὸ δένδρα πυκνὰ καὶ σκιάφυλλα,
ἀνηγέρθη παγόδα, πολλὰ ἔχουσα εἰδωλα ἐκ λίθου

οὐ συνοδευόμενοι ὑπὸ ἑκατὸν περίπου ἐγγχωρίων,
κατέβημεν εἰς παρόδους μόλις φωτιζόμενας διὰ
τῶν σχισμᾶδων τῶν βράχων. Αἰφνίς ὅμως, χωρὶς
νὰ εἰδοποιηθῶμεν παρ' οὐδενός, εὗρέθημεν ἐν τῷ
μέσῳ ἑξ' ὑγιάντων ἐνόπλιων, φυλασσόντων τὴν εἰσο-
δὸν τῆς παγόδης· μόλις δὲ εἶδομεν τοὺς τρομεροὺς
τούτους κολοσσούς, εἰδωλα ἀποτρόπαια καθήμενα
ἐπὶ τίγρεων καὶ λεόντων, καὶ τραπέντες περὶ σω-
ροὺς βράχων, περιεχύθημεν ὑπὸ φωτὸς τοξευομένου
διὰ τοῦ θόλου τότε πρὸ πάντων ἐκυριεύθη ὑπὸ με-
γίστης ἐκττάσεως.

Ἡ εὗρέθη ἐν τῇ κορυφῇ κλίμακος ὅπου ἐκί-
νητο εἰδωλα ὁμοῖα πρὸς τὰ ῥηθέντα· ἐνώπιον δὲ

ἡμῶν ἠνοίγετο σπήλαιον φυσικὸν 100 περίπου πο-
δῶν ἔχον ὕψος καὶ 80 βάθος, καὶ ἐπὶ τῶν βράχων
ἤστραπτον λαμπρότητα καὶ ποικίλα χρώματα ἐν
μέσῳ σχοίνων πρασίνων ἢ ἀπολελιθωμένων, οἵτινες
τυλίσσονται ἐπιχαρίτως περὶ τοὺς λίθους. Ἐκ δεξιῶν,
πρὸς τὸ κάτω τῆς κλίμακος, ὑπάρχει παγόδα σί-
καδομηθεῖσα ὑπὸ εὐσεβοῦς τινος βασιλείας· ἡ στέγη
αὐτῆς εἶναι κεχρωματισμένη, καὶ τὰ εἰδῶλα κε-

τῆς τοῦ ὁποῖον εἰσέρχεται διὰ τῶν σχισμῶδων τοῦ
βράχου, περικεκοσμημένου ὑπὸ ἀνθέων καὶ σχοίνων
ἐν οἷς ἐμψωλεύουσι πτηνὰ καὶ πῖθηκας. Μυριάδες
δὲ χαλιδόνων κατέκτεσαν τοὺς ὑψηλοτέρους θόλους
ὅπου ἐπηῶν τὰς φωλεὰς τῶν.

» Ὅτε ὁ βασιλεὺς Μιγ-Μάν ἐπεσκέφθη τὰ μέρη
ταῦτα, τὰ σπήλαια ἐπληρώθησαν μανδαρίνων, βόν-
ζων καὶ γυναικῶν· προσέφερε δὲ ὄγκους χρυσοῦ

Λατομεῖον.

χρυσωμένα, ὅμοια πρὸς τὰ λοιπὰ τὰ κείμενα ἐπὶ
τῶν ἐντὸς τῶν βράχων λελαξευμένων βυβάτων.
Παρὰ τὴν παγόδα ταύτην ὑπάρχει πηγὴ ὕδατος.
Ὀπισθεν δὲ αὐτῆς συσσωρεύονται καθ' ἑκάστην ἀπολι-
θώσεις, αἵτινες θέλουσι ποτε χρησιμεύσει ἀντὶ βάθρων
νεωτέρων εἰδῶλων. Πρὸς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου, ἐν-
τὸς ἐπίτηδες ναῖσκου, κεῖται τὸ ἐφύστικον εἰδῶ-
λον, μέγα καὶ ἐνοπλον, γεγλυμμένον μετὰ πολλῆς
περιεργείας καὶ ποικιλίης· ὑπάρχουσι δὲ ἐν τῷ
ποικιλοχρόῳ τούτῳ σπηλαίῳ καὶ διάφορα σκεύη
χαλκᾷ, καὶ θυμιατῆρες, καὶ ἄλλα ἀγγεῖα. Εἶναι
ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ φω-

δύο, τοὺς ὁποίους εἶδομεν ἐγκεκολλημένους ἐντὸς τοῦ
βράχου.

» Καὶ ὅτε κατεβαίνομεν τὴν πλατεῖαν κλίμακα ἡ-
τις περιζωννύει τὸν βράχον, ἀπηντῶμεν τάφους ἐν
μέσῳ ἀνθέων καὶ ναοῦς ὑπὸ τὰ δένδρα, καὶ εἶχο-
μεν ἀπέναντι ἡμῶν τὴν θάλασσαν.

» Ὁ ἀνεμος, πνεύσας βικίως, ἐπανέφερεν ἡμᾶς
ταχέως εἰς τὸ πλοῖον. Καὶ ἤμαθα μὲν κεκοπιανότες
καὶ κατάρρυτοι, ἀλλὰ καὶ ἔμπλεοι θαυμασμοῦ δι' ὅσα
εἶδομεν. »